

TÜCCAR GRUBUNUN ESASLARI

Bankalar

Madde 1 - Uygun bir isim altında bir ticaret ana bankası kurulması (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 - Ulusal vergiler ve geçişme bedeli ve benzeri olarak tüccarın hükümetten istediği şeylerin bankaya verilerek iflas edenin toplam borç tutanaklarına karşılık banka senedi verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 - Çıkarılacak hisse senetlerinin Türkiye uyruklulara ve Türk Anonim vesaire şirketlere tahsisi (Oy birliği ile kabul).

Madde 4 - Hükümetin ulusal bir bankaya bir sermaye koyarak hissedarlığa iştiraki ve ancak hükümet aldığı bu hisseleri talep olduğunda föy (sayfa) ihracıyla halka satarak yavaş yavaş alâkasının kesilmesi (Tüccar ve sanayi grupları oybirliği ile kabul, çiftçi grubu ret, işçi grubu çekimser).

Madde 5 – Banka hisse senetlerinin gerek konu ve gerekse daha sonra konulacak her tür ve vergiden muaf tutulması gibi bazı özel izinlerin verilmesi (tüccar ve sanayi grupları oy birliği ile kabul, çiftçi grubu ret, işçi grubu çekimser)

Kambiyo ve Borsa İşleri

Madde 1 - Kambiyo merkezleri ve bilhassa nakit ve tahvil borsalarının millileşmesi ve buralara Türk'e düşman siyasi entrikaların girmesine engel olunması ve borsaların ıslahı (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 - İstanbul'dan başka büyük ticaret merkezlerinde borç senedi ve tahvil borsaları açılması (Oy birliği ile kabul)

Madde 3 - Yabancı kambiyosunun ani yükselmesi ve düşmesi nedeniyle ortaya çıkan tepkilerden piyasayı koruyacak önlemler alınması (Oy birliği ile kabul).

Madde 4 - Borsayı bankaların altüst etmesini ve gereksiz hava oyunlarını engellemek amacıyla büyük sermayeli ulusal bankalar eliyle sonuç alıcı müdahalenin yapılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 – Borsaya kabul edilen senetlerin Maliye tarafından belirlenmiş bir kurul tarafından onaylanması ve şirket hisse senetlerinin Maliye ve İktisat bakanlıklarının birlikte onaylamasından sonra çıkarılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 6- Bu maddeler ile birlikte daha fazla uzmanlığa ilişkin diğer maddeler hakkında gereken görüşmelerle kambiyo işlemlerini denetlemek üzere uzmanlardan oluşan bir kambiyo komisyonunun seri bir şekilde oluşturulması (Çoğunlukla kabul).

Cuma Tatili

Madde 1 – Cuma günü bütün Türkiye halkı için resmi tatil günüdür (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 – Hangi din ve mezhebe dahil olursa olsun Cuma günleri hiçbir dükkân ve müessese açık bulundurulamaz. Yalnız kasap, manav ve ekmekçiler öğleye kadar; kahve, gazino, lokanta ve hamamlarla eczaneler de akşama kadar açık kalabilirler. (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 – Cuma'dan ayrı bir günde bir kişinin mağaza ve müessesesini kapatması onun kendi hakkıdır. (Oy birliği ile kabul).

Maden Meseleleri

Madde 1 - En önemli servet kaynağı olan madenlerimizin bolluk ve yakınlıklarına göre birkaç önemli bölgeye ayrılması ve mümkün olduğu kadar kendi fen adamlarımızın yarım ve katkısıyla bilimsel bir şekilde incelenmesi ve en önemli olanlarının da millî menfaatimize aykırı olarak sömürülmesi ve bu amaçlar için bir de yer katları çalışması yapılarak tabaka haritasının da bir an önce çıkarılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 – Madenlerimizin değeri ve üretimi hakkında toplanan bilgi ve istatistiklerin düzenli olarak yayınlanması (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 – Bulunmuş madenlerin hemen satışa çıkarılarak yeterliliği olan taliplilerden tercihan milli olanlara hemen ihalesi ve satış konusunda her türlü gereksiz yazışmadan kaçınılarak kestirme yol tutulması (Oy birliği ile kabul).

Madde 4 - Harp ve işgal dolayısıyla işletilmesi mümkün olmayan madenlerin hükümetin istediği kararlaştırılmış vergiler, yani dönüm harcının affı ve fakat bu muafiyetin yalnız Türkiye tebaasına verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 – Zımpara madeni memleketimizin sadece Akdeniz kıyılarında ve Yunanistan'ın nda Naksos bölgesinde bulunuyor. Ancak Yunanistan'da çıkan zımpara madenlerinin sahillere yakın olması ve bizim madenlerin de aksine içeride bulunması nedeniyle madenlerimize göre daha düşük fiyatla satılmakta ise de, 1. Dünya Savaşı'ndan önce yılda 45.000 ton tüketimi bulunan bir tür madenin ancak Yunanistan 15.000 tonunu üretip sevk edebildiğinden dünyanın geri kalan ihtiyacı için memleketimizden çıkan zımpara madenine ihtiyaç olduğu kesindir. Bundan dolayı, savaş sırasında yapıldığı gibi Yunanistan'ın dolduramadığı bu boşluğu yapay zımpara tozlarıyla temine mahal bırakmamak ve geçen zamanın seyrine göre üreticilerini özendirerek iki yıl içinde sözleşmeye konu olan taraflardan istenmeyerek yalnız kararlaştırılmış vergilerle yetinilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 6 - Kok ve antrasit türleri hariç olmak üzere, ihtiyacımızı temin eden maden kömürlerimizin yabancı maden kömürlerine karşı korunması (Oy birliği ile kabul)

Madde 7 - Memleketimizde mevcut kükürtlerin bilimsel olarak yeterli olduğu ve ihtiyacı karşıladığı takdirde yabancı rekabetine karşı korunması (Oy birliği ile kabul).

Madde 8 – En önemli ve zengin kömür havzamız olan Ereğli-Zonguldak havzasıyla Soma ve diğer kömür havzalarımızın hâlihazırdaki acıklı durumlarını düzelterek önlemlerin alınması ve bu çerçevede Zonguldak havzasındaki Kozlu ve Kilimli demiryollarının Zonguldak demiryollarında yapıldığı gibi geceli gündüzlü işletilmesi ve bu bölgelerdeki demiryolu ücretleriyle Zonguldak limanı vergilerinin indirilmesi yollarının araştırılması ve bütün milli müesseseler ile demiryollarımızın ve yerli fabrikalarımızın ve ulaşım şirketleriyle ziraat makinelerinin yerli kömürü kullanmalarının temini (Oy birliği ile kabul)

Madde 9 – Ereğli-Zonguldak kömür havzası için incelenmesi gereken ve zaman harcanmasını gerektiren diğer noktalar da şunlardır.

- A. Havzanın tabakalanma durumu ve haritalarının iyice belirlenmesi.
- B. Maden ocaklarının mevcut sınırlarıyla hukuki durumları belirlenerek bu konudaki çekişmeleri ortadan kaldıracak hukuki işlemlerle ilgili sorunların hızla ve kesinlikle çözümlenmesi.
- C. Bu iki önemli amacı yerinde inceleme ve çözmek için bir uzmanlık kurulunun oluşturulması, uygulanması ve bu kurulun havzanın iktisadi faaliyetlerini genişletmek ve sanayi müesseselerini oluşturmak için ne gibi ilkeler ve örgütlenme gerekli ise bunların yapılması ve temini ile de yükümlü tutulması (Oy birliği ile kabul)

Ormanlar Meselesi

Madde 1 - Türkiye ormanlarının fenni bir şekilde bölgelere ayrılmasıyla her bölgeye numara verilmesi ve gereken planın ve genel haritalarla orman istatistiklerinin düzenlenmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 - Ormanlarda uygulanan tarifede her ormanın doğal özellikleri, ulaşımı, çıkış kapıları ve istasyonlara olan en kısa mesafesi ve üretim maliyeti ile ticaret hakları dikkate alınarak ormanlardaki ağaç bedelinin esas olmak üzere belirlenmesi (Çoğunlukla Kabul).

Madde 3 - Büyük ormanların haritaları düzenlenerek ihalelerinden önce bunların çevresindeki hızar ve fabrikalara ait ormanların ayrılması ve bunların kararlaştırılmış bedel üzerinden fabrika ve hızar sahiplerine verilmesi (Çoğunlukla kabul)

Madde 4 – Hızar ve fabrika sahiplerinin Avrupa’dan getirecekleri bütün alet ve edevatın gümrükten ayrı tutulması (Çoğunlukla kabul).

Madde 5 – Depozito usulünün kaldırılması ile yerine ticaretin kefalet ve itibarının getirilmesi ve bedelinin bir defada alınmayarak belirli taksitlere bağlanması ve taksitlerin sonucunda ödeyemeyenlerden faizi ile alınması suretiyle hazine hukukunun yararlanması (Çoğunlukla kabul).

Madde 6 - Kereste kaçakçılığını önlemek için en sağlam usul ciddi bir kesim muayenesi olduğuna göre bu cihetlere dikkat edilerek tomrukların kesim alanlarından geçmesi sırasında memurları tarafından nakliye tezkeresi verildikten sonra tüccar ve köylünün artık serbest bırakılması (Çoğunlukla kabul).

Madde 7 - Geçimini kerestecilikle temin eden köylülere eskisi gibi ormanlardan ağaç verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 8 – Mahallin ihtiyacına göre ormanların korunması için eskimiş kanunlara gerekli maddelerin eklenmesi (Çoğunlukla kabul).

Madde 9 - Baltalık kanununun köylünün ihtiyacını karşılayacak bir şekilde değiştirilmesi (Çoğunlukla kabul).

Madde 10 – Kapalı zarf usulü yerine açık arttırmanın kabulü (Çoğunlukla kabul).

Madde 11 – Gümrüklerde koruma usulünün tesisi (odun, mangal kömürü de dahil). (Ziraat ve sanayi grupları yarı yarıya, ticaret grubu çoğunlukla, işçiler oy birliği ile kabul).

Deniz Ticareti Meseleleri

Madde 1 - Kendi limanlarımızda kendi bayrağımızdan başkasının ticaret yapamaması ve kabotajda bağımsızlık hakkımızın tamamen kullanılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 - Armatörlere vapur almak konusunda en büyük izin ile sermaye temin edecek deniz ticareti bankalarının kurulması ve bu bankaların merkez sigortacılığını da yapması (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 - Donanma Cemiyeti'nin sermaye ve gelirlerinin şehit çocuklarına tahsisi ve bu sermaye ile bir deniz ticareti bankası tesisi(Oy birliği ile kabul).

Madde 4 - Deniz sanayimizin himayesi için hükümete ait araziden tersane mahalli olabilecek yerlerin karşılıksız hemen deniz sanayi ustalarıyla işçilerine teslimi (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 – Mevcut olup ihtiyacı karşılamayan inşaat tezgâhlarının yapımında gerek duyulacak ve memlekette mevcut olmayan bütün malzemelerin vergiden ayırık tutulması (Oy birliği ile kabul).

Madde 6 – İnşaat tezgâhlarının ve ustalarının beş sene süreyle vergiden muafiyeti (Oy birliği ile kabul).

Madde 7 - Yapılacak deniz taşıtları hammaddelerinin ve motorlarının rüsumdan muafiyeti (Oy birliği ile kabul).

Madde 8 - Deniz taşıtlarının fenni koşullara uygun yapılması denizciliğimizin gelişmesi açısından zorunlu olduğundan, tezgâhlara dağıtımı ile inşaatların planlara uygun olarak Denizcilik Bakanlığı tarafından yapılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 9 - Üç yüz tondan yukarı inşaat yapacak tezgâhlara hükümetçe mükâfatlar verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 10 – Limanlar içinde postacılık yapma hakkının plana dayanılarak denizcilik işlerine verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 11 – Denizcilik inşaatları için ormanlardan kesilmesine sahip oldukları kerestenin bundan böyle ne suretle olursa olsun yasaklanması (Oy birliği ile kabul).

Madde 12 – Denizcilik işlerinin kesinlikle sigorta edilmesinin zorunlu olması (Oy birliği ile kabul).

Madde 13 – Deniz yolları yönetiminin ticari bir kurul tarafından sağlanması ve geliştirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 14 - Hükümetin gerek duyduğunda kullanmak üzere topladığı malzemelerde, Denizcilik İşleri Ulaşım Kanununa uyulması (Oy birliği ile kabul).

Madde 15 – Posta nakliyatını yapan gemilerden fener ve sağlık vergisinin eksik alınması alışılmış olduğundan, Türk vapur idarelerine de bu hakkın yaygınlaştırılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 16 – Vapur ve motorlardan alınan yakıt ve yağdan vergi alınmaması ve deniz araçlarının sadece limanlara bağlanarak bir vergi vermesinin sağlanması (Oy birliği ile kabul).

Madde 17 – Ne zaman olursa olsun bir vapurun limana geldiğinde sağlık belgesinin verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 18 – Limanlarımız tamamen açık olduğundan, Karadeniz ve Akdeniz’de acil olarak limanların yapılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 19 – Gemilere yükleme ve boşaltma yapılabilmesi için kolaylıklar gösterip her durumda kayık limanların yapılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 20 – Usulüne göre kefalet alınmak suretiyle motorlara da transit eşyanın nakline izin verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 21 – Deniz ticaretindeki uyumu sağlamak için Esnaf Derneklerinin oluşumuna yardımcı olunması (Oy birliği ile kabul).

Madde 22 – Deniz ticareti ile ilgili meslek okullarının açılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 23 – Balıkçılığın ve balık ürünlerinin korunması ile balık vergisinin değiştirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 24 – Balık yağcılığının gelişmesi ve yayılması için korunması (Çoğunlukla kabul).

Ticaret İşlerini Kolaylaştıracak İlkeler

Önce: Ticari faaliyetlerin emniyet ve güvenle devam edip gelişmesi açısından memleketin her tarafında zaman zaman ortaya çıkan düzensizliği kökünden yok edecek hususların dikkate alınması ve jandarma, polis ve mahkeme teşkilatına çok önem verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Sonra: Gümrükler sorunudur ki; biri ticaret, tarım ve sanayi ile ilgili olan hükümetin gümrük siyaseti, diğeri de gümrük işlemleridir.

Gümrük Siyaseti

Madde 1 - İç ve milli sanayinin gelişmesi, yerli üretim ve hammaddenin ve deniz ürünlerinin tercih edilmesini sağlayacak şekilde koruyucu bir gümrük sisteminin takibi ve gümrük meselelerinde yabancı müdahalelerin kabul edilmemesi ve örneğin:

- A-** Bazı yerlere sanayi, ziraat ve ticaretin ihtiyaç duyduğu hammaddenin benzeri mevcut olmadığı takdirde, gümrük vergisinden istisnası (Oy birliği ile kabul).
- B-** Ham ürün olarak fazla vergiye tabi olduğu halde memlekette hazırlanarak ihraç edilmek istenen bazı ürünlerin hin-i ihramda (?) hammaddesinin verildiği fazla verginin iadesi ve örneğin lokum ve helva gibi ihracat mallarının teşviki amacıyla bu tür ihracatta şeker için verilen verginin sahibine geri verilmesi, yani geçici kabul ve vergi iadesi usullerinin uygulanması (Oy birliği ile kabul).

- C- Memlekette sanayisinin olması gereken bazı hammaddenin ihracının yasaklanması, kısmen sanayi memleketi olan Batı Anadolu'nun ve özellikle İzmir İli sınırlarında halıcılığın gelişmesi için dayanıklılığı ile bilinen yapağımızın özellikle bir rakip olan Yunanistan'a herhangi bir şekilde olursa olsun ihracının yasaklanması ve halıcılık hakkında Yunanistan'da gösterilen izinlerin ayrıca memleketimizde uygulanması (Oy birliği ile kabul).

Gümrük İşlemleri

1 – Gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması için belli başlı limanlardan başka ikinci ve üçüncü derecedeki tüm limanlarda ihtiyacı karşılayan transit antrepoları yapmak ve bu antrepoların tamamen hükümet tarafından yapılması mümkün olmadığı takdirde, bunların idaresinin kesinlikle milli ellere verilmesi ve gümrük dilekçelerinden alınan ve şimdi fahiş bulunan bildirim vergisinin uygun bir düzeye indirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Tekel Sisteminin Kaldırılması

Madde 1 - Birçok siyasi entrikalara konu olan tekellerin, memleketi daima kemirmek ve emmekten başka, çalışma serbestisi ve pratik ticareti de ilga edecek derecede zararlarına yol açtığı malum olması nedeniyle, yabancı sermayenin hükümetle ortaklaşa memleket tarım ürünlerini veya sanayi veya ticaretini tekeline alamaması ve mevcutlarının kaldırılması (Çoğunlukla kabul)

Ticari Kanun ve Hükümlerinin Düzeltilmesi ve Değiştirilmesi

Madde 1 – Ticaret kanunlarımıza göre medeni hukukun ve ticaretimizin korunmasına ilişkin sorun ve maddelerin korunması (Çiftçiler çoğunlukla, diğerleri oy birliği ile kabul).

Madde 2 - Kara ve deniz ticaret kanunlarımızın değiştirilerek tüccara ve ülkenin ihtiyaçlarına daha yararlı bir hale konulması ve ticarete ilişkin kanunları düzenleyecek komisyonlarda ticaret odalarından da üye bulunması (Oy birliği ile kabul).

Ve özellikle gelecekte düzeltme uygulamalarının acilen incelenmesi:

- A. Şirketlerin oluşum şeklinin ve şirket çeşidinin belirlenmesinde ve imtiyazlı olanların dışındaki anonim şirketlerin oluşumunu kolaylaştırmak anlamında.
- B. Poliçeler ve ticari senetler konusunda,
- C. Pul vergisinin birleştirip tek hale getirilmesinde,
- D. Ticarete ilişkin yöntemler, vergiler, ticaret antlaşmalarının sözleşme ve düzenlenmesinde ve gümrük tarifelerinin değiştirilmesinde ticaret, ziraat ve sanayi odalarının öncelikle görüşlerinin alınması noktasında hızlı düzenlemeler zorunludur (Çiftçiler çoğunlukla, işçiler çekimser, diğer gruplar kabul).

Varsayılan Kuruluşlar ve Kolaylıkları

I - Memlekette ayrılmış sermayemizin düzenlenme zorunluluğu, ticaret ve emlak rehin bankalarına olan ihtiyaç zorunluluğu açıktır. Bundan dolayı bu tür maliye kurumlarını hükümetin denetlemesi ve memlekette milli bir şekilde kurulmalarının hükümetçe sağlanması (Oy birliği ile kabul).

2 - Memlekette gerçek hakiki tedavül ve ticaret bankaları kuruluncaya kadar mevcut bankaların faiz düzenlerinden başka komisyon adıyla keyfi ve kendi bildiklerince koydukları asıl faizi geçecek derecede vurgunculukla aldıkları tutarı engelleme çaresinin konulması (Çoğunlukla kabul).

3 - Sigortalar yüksek primlerle halkı rahatsız etmekte ve ödemek zorunda oldukları vergileri bile birçok ilavelerle toprakta mülkiyet ya da tasarruf sahibi olanlara yükleme ve bazıları çeşitli ve anlamsız gerekçelerle sigorta bedellerini ödemediğinden sakınmakta olduğundan, meyanelerinde (?) kurdukları sendikaların feshi ve sigorta işlemlerinin düzenlenmesi için hükümetçe özel kanunlar konulması ve yükümlülüklerini yerine getirmeyen şirketlerin işlem yapmaktan yasaklanması ve memnuniyeti gerektiren işlemlerin aksine davranışlarının cezalandırılması (Oy birliği ile kabul).

4- Borç Verme Tüzüğü'nün fahiş ve türlü türlü adlarla gayri meşru fayda sağlamaya yer vermeyecek kayıtlarla değiştirilmesi ve uygulanması (Ziraat, ticaret grupları oy birliği ile kabul, sanayi ve işçiler grupları çekimser)

Ticaret Odaları

A - Ticaret odalarının memleketin her tarafında kurulması ve bu hususta evvelce düzenlenip yasallık kazanmayan kararnamenin incelenmesi ve tüm ticaret ve sanayi odalarının bu husustaki görüşlerinin alınması suretiyle acilen bir kanunun düzenlenmesi (Oy birliği ile kabul).

B - Ticaret odaları seçimleri hükümet memurlarının fazla müdahalesiyle karşı karşıya kaldığında tüccar bu kurumu kendi ruhundan kopmuş bir kurum olarak görmediğinden, ticaret odaları meclis yönetimine seçilecek olanları belirleyen kurulların doğrudan doğruya tüccar tarafından seçilmesi (İşçiler çekimser, diğerleri oy birliği ile kabul).

C - Ticaret odalarının tahıl, zahire ve diğer borsaları kuracak ve iktisadi konularda yayın yapabilecek gelir kaynaklarına sahip olması (Tüccar, sanayi ve işçiler oy birliği ile çiftçiler çoğunlukla kabul).

D - Ticaret ve Sanayi Odalarının buldukları yerlerde ticaret okulları ve sanayi tesisleri ve bunları korumaya çalışmaları kaydının herhalde kabulü (tüccar, sanayi, ziraat grupları kabul, işçiler çekimser).

E – Tüm ticaret ve sanayi odalarının temsilcilerinden oluşan her yıl Ticaret ve Sanayi Odaları Genel Kongresi'nin yapılması (ticaret, sanayi, ziraat kabul, işçiler kısmen çekimser).

F- Ticaret ve sanayi odalarının katılımıyla memleketimizin önemli ticaret merkezlerinde ürün ve ham maddelerimizle ürettiklerimizin sergilenmesine özel genel ve sürekli sergiler açılması ve ticaret odalarıyla İktisat Bakanlığı tarafından bu yolda ticari yıllıklar yayınlanıp dağıtılması ve çeşitli dillere çevrilmesiyle dünyaya dağıtılmaları ve benzerlerinin getirilmesi (üç grup çoğunlukla, ticaret grubu oy birliği ile kabul).

Dış Ticaret Müesseseleri

Madde I – Yabancı ülkelerdeki ticaret ataşeliği yönteminin yaygınlaşarak uygulanması ve ataşelerin uzmanlıklarına göre atanması ve düzenli olarak bilgi verme zorunlulukları (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 – Ataşelerin izleme ve yönetimleri altında ticari istihbarat ve uygulama kurumlarının açılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 - Uygun olan büyük dış ticaret merkezlerinde Türk ticaret odaları kurulması ve açılması.

Madde 4 - Kurulması kararlaştırılan Türk Ticaret Bankası'nın Türkiye ile ilişkisi olan en önemli ticaret merkezlerinde de şubeler açması (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 - Dış ticareti kolaylaştırmak için, memleketimizin belirli yerlerinde dış ticaret, ürünler ve ham madde sergileri düzenlenmesi (Oy birliği ile kabul).

Şirketler

Madde 1 - Kolektif ve komandit şirketlerde ortaklardan birinin ölümü ile şirket işlemlerine ara verilmemesi için kanun değişikliği yapılması (Oy birliği ile kabul)

Madde 2 - Anonim şirketlerin kuruluşunda, gelecekteki maddelerin (Çiftçiler çoğunlukla, işçiler ret, diğer gruplar oy birliği ile kabul).

A - Anonim şirket ana sözleşmesi onayının valiliklere ait olması.

B - İlk yönetime giren kurucuların aşağıda olduğu oranda sermayeye katılması ve fen ve uzmanlığın ayrı tutulması: (50) bin liraya kadar yüz kırk, (100) bin liraya kadar yüzde yirmi beş, (250) bin liraya kadar yüzde on beş, (500) bin liraya kadar yüzde on, beş yüz bin liradan yukarı sermaye ile oluşacak şirketlerin kurucuları asgari elli bin lira derecesinde bir payı ödemeleri koşuluyla ortakların servet ve şahsiyetleri hakkında hükümetçe genel hukuk ve şirketin yararına kefilliğini araştırması (üç grubun çoğunluğu ile kabul, işçiler çoğunlukla çekimser).

C - Her hissedarın hissesi oranında oya sahip olması (üç grup oy birliği ile kabul, işçiler ret).

D – Yedek akçenin ulusal maliye kuruluşları, sanayi ve sigorta şirketleri hisse senetlerine tahsisi ve hükümetin denetimi (üç grup oy birliği ile kabul, işçiler ret).

Madde 3 - Avrupa'da fazlasıyla yaygın olan Limited gibi sınırlı sorumlu şirketlerle üreticiler ve tüketiciler hakkında büyük yararlar sağlama üretici ve tüketici kooperatifleri hakkında yasal düzenlemelerin yapılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 4 - Sigorta şirketleri ile ilgili olarak gerekli yasal düzenlemelerin yapılması (Oy birliği ile kabul).

A- Milli sigorta şirketlerinin kurulmasının kolaylaştırılması (Oy birliği ile kabul).

B- Hayat sigortasının özellikle devletçe uygulanmasını sağlamak amacıyla milli bir hayat sigortası kurumunun oluşturulması (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 - Anonim şirketlerde meydana gelen yolsuzlukların önüne geçmek için engelleyici önlemlerin alınması ve hissedar hukukunun korunması için şirket işlemlerinin hükümetin etkin denetimi altına alınması (Oy birliği ile kabul).

Ticarete ilişkin dağınık maddeler

Madde 1 – Rumeli’den ve diğer yerlerden göçenleri yeteneklerine, özelliklerine, buldukları çevreye, meslek ve uzmanlıklarına göre uygun yerlerde iskân etmek için derhal komisyonlar kurulması ve gelecek göçmenlerin işsiz ve yersiz kalmamaları için şimdiden emval-i metrukeye ait arazi ve diğerlerinin kiralanmasında ihtiyat kaydıyla yazılması ve bunun hükümete telgrafla bildirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 – Rıhtım, mavna, hamaliye ücretleri için ticaret odaları, belediye ve liman başkanlıklarınca gerektiğinde birleşerek bir tarife düzenlenmesi ve rıhtım şirketlerinin hükümetle imzaladıkları anlaşmalara aykırı olarak fahiş fiyat almamaları ve rıhtıma çıkmayan ticari eşyadan hiçbir suretle rıhtım ücreti alınmaması hususlarının hükümetin dikkatine sunulması (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 - Saatlerin belirli bir meridyene göre düzenlenmesi. (Oy birliği ile kabul).

Madde 4 - Gerek yeni imtiyazlarda ve gerek mevcut olanlarda ulaşım araçları kol ücretlerinin, ziraat, ticaret ve sanayi odaları sendikalar gibi ilgililerin oy ve görüşü alınarak düzenlenmesi ve geliştirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 – Savaş nedeniyle yanan ve yıkılan yerlerde vakıf vergisinin bir süre alınmaması (Ticaret kabul, diğer gruplar ret).

Madde 6 – Savaş nedeniyle yanan ve yıkılan kasaba ve köyler halkı tarafından inşası uzun yıllar mümkün olamayacağından inşaatların şirketlere ihalesiyle bedelinin uzun taksitlerle sahiplerinden alınması (Oy birliği ile kabul).

Madde 7 – Vakıflar Tüzüğü’nün büyük ve küçük alacaklılar hukukunu kefil bulunmaması bir takım İslam ticaret kurumlarının yok olmasına neden olduğundan, söz konusu hususun dikkate alınması (Oy birliği ile kabul).

Madde 8 – Kuduz hastalığı tedavi yerlerinin her il merkezinde kurulması suretiyle çoğaltılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 9 - İpek ticaretinin azalmasını önlemek için uzmanların çağırılması ve ipek eğitim evinin Düyun-i Umumiye ile ilişkisinin kesilmesi suretiyle İktisat Vekaleti’ne bağlanması (Oy birliği ile kabul).

İktisadi Eğitim

Madde 1 - İstanbul Ticaret Yüksekokulu’nun hükümet ve alt bölümlerinin de ticaret odaları ve ticari heyet uzmanlarından oluşan bir komisyon tarafından yönetimi ve bu okulun son amacına ulaşması için düzenleme, takviye ve geliştirilmesi (Ziraat çoğunlukla ret, diğer üç grup oy birliği ile kabul).

Madde 2 - Türkiye’nin önemli ticaret merkezlerinde ticaret okullarının açılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 - Her yerde ve bilhassa ticaret okulu açılmayan yerlerde serbest ve zorunlu çırak okulları açılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 4- Tüm okullarda ve özel ortaokul ve liselerde iktisat eğitimine önem verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 - İktisadi ve ticari eser ve yayınların korunup ödüllendirilmesi ile belirli aralıklarla çıkan yayınların ve sınai istatistiklerin düzenlenmesi, yayınlanması ve memleketin iktisadi coğrafyasının düzenlenmesi (Oy birliği ile kabul).

Kâr Vergisi

Madde 1 - Kar vergisinin şimdiki tahsilatının değiştirilmesi suretiyle, tüm küçük esnaf, çalışanlar ve yaptığı iş ve işgal ettiği yer büyük olmakla birlikte gereğinden az kazanan ticaret ve sanayi kazançları için ağır olmayacak bir şekilde düzenlenmesi ve bilhassa kanunun kazanç oranlarına ve yapılan işlemlere göre vergi tarhi esasını içermesi (Oy birliği ile kabul).

Ulaşım Araçları Sorunu

Madde 1 - Genel yolların ve özellerinin yapımının bitirilmesini iyi koruma ve acele onarımlarının yapılması için uygulanabilir bir yöntemin konulması (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 – Özel yollar için yol yapım bedelinin kaldırılması suretiyle Türkiye’de yerleşmiş bir bireyler için yol yapım mükellefiyeti yönteminin konulması ve kendi çevre ilçeleri dahilinde çalışması. Bununla birlikte yapım yükümlülüğü yerine kişisel ödeme yönteminin de kabulü ve yapım yükümlülüğünde, yolun bozukluğunun ölçülmesi ile belirlenen paylaşımla yapılması ve onarımı (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 - Memleketimizin iktisadi ana hatları olacak demiryolları inşasının hükümetçe bir program olarak kabulü (Oy birliği ile kabul)

Madde 4 – Demiryolları nakliye ücretlerinin en az düzeye indirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 – Demiryolu şirketlerinin kaybedip tazminle yükümlü oldukları malların teslim tarihindeki bedellerine göre tazmin edilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 6 – Şimdiye kadar projeleri hazırlanmış ulaşımaya uygun nehirlerin temizlenmesi su taşıtlarının çoğaltılması (Oy birliği ile kabul).

Madde 7 - Lastiksiz kamyonların seyir ve seferden yasaklanması (Oy birliği ile kabul).

Madde 8 - Lüks otomobillerin eskisi gibi gümrüğe tabi tutulması birlikte otobüs ve yük kamyonlarının gümrük vergisinin hafifletilmesi (Üç grup oy birliği ile kabul. Tüccar grubu tüm otomobillerin gümrük vergisinden muaf tutulmasında ısrar).

Madde 9 - Uçak ile posta nakline izin verilmesi ve hava sahamızda hava taşıtları işletme hakkının Türk şirketlerine ve Türk uyruklulara verilmesi (Oy birliği ile kabul).

Haberleşme Araçları Sorunu

Madde 1 - Posta ve telgraf araçlarının düzenlenmesi, ilçe, bucak ve köylere kadar posta ulaşımının yayılması. İlgisizliği nedeniyle taahürata (?) neden olanlar hakkında kanuni gereklerin şiddetle uygulanması (Oy birliği ile kabul).

Madde 2 - Telgraf ücretlerinin uygun düzeye indirilmesi, gazetelere ait telgraf kelimelerinin yirmi paraya indirilmesi ve gazete posta ücretlerinin yüzde elli indirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 3 - Memleketin her tarafına yayılmak üzere şimdiden ticaret merkezlerimizde telefon ve haberleşme ağı acele oluşturulması hususuna hükümetçe itina gösterilmesi (Oy birliği ile kabul)

Madde 4 – Bazı yerlerde asıl olarak kurulmuş ve birçok yerlerde kurulacak telgraf merkezlerinin geliri harcamalarını karşılamaması koşuluyla engelleme veya ihmali uygun olmayacağından bu konuda da gerekli önlemlerin alınması (Oy birliği ile kabul).

Madde 5 – Ticari işlemlerde kolaylık ve faydası olan posta çek usulü ile posta tediye emirleri ve buna ilişkin yararlı yeniliklerin postalarımızda da uygulanması ve daha önce olduğu gibi telgraf havalesi yönteminin getirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 6 - Telgrafların posta ile dağıtımı zorunlu olduğu takdirde sahibin bilgilendirilmesi ve ücretinin iadesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 7 – Memleketimizdeki telsiz telgraf istasyonlarının çoğaltılması suretiyle haberleşmenin geliştirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Madde 8 – Demiryolu, tramvay, elektrik, telefon şirketleri gibi kamu hizmetlerinden birini yerine getiren kurumların hükümetle imza ettikleri sözleşme ve anlaşmalara tümüyle uymalarının sağlanması (Oy birliği ile kabul).

SANAYİ GRUBUNUN İKTİSADİ ESASLARI

Gümrüklerde Korunma Yöntemi

A - Memleketimizde ihtiyaçlarımızı karşılayacak kadar üretilen malların dışarıdan ithaline ağır gümrük vergileri konulması suretiyle engel olunması (Oy birliği ile kabul)

B - Memleketimizde mevcut ve ihtiyacı karşılayan hammaddelerin ağır gümrük vergileri konulması suretiyle dışarıdan ithalinin önlenmesi ve özellikle memleketimizde mevcut olmayıp sanayimize lazım olan hammaddenin gümrük vergisinden muaf olarak ithalinin sağlanması (Oy birliği ile kabul).

C - Tüm sanayi için gerekli olan makine ve makine aksamının gümrükten muafiyeti (Oy birliği ile kabul).

D - Memlekette üretilmeyen ve üretilmesi mümkün olmayan eser ve sanat eserlerinin ve bize gerekli olanların vergisiz veya hafif bir gümrük vergisiyle ithali (Çoğunlukla kabul).

Sanayii Özendirme Kanunu Hakkında

A – Sanayiye Teşvik Kanunu'nun yedinci maddesinin beşinci fıkrasında sözü edilen hammadde cetvelinin sanatın gerçek ihtiyaçlarına uygun şekilde ve sanayicilerin oyu alınarak belirlenmesi (Oy birliği ile kabul).

B - Kanundaki vergi muafiyetlerinin genişletilerek tatbiki (Çiftçiler azınlıkla, diğer gruplar çoğunlukla kabul).

C - Hükümet alımlarında yerli mamullerin, fiyat farkı yüzde yirmi derecesinde bile olsa, yabancı mamullere tercihi ve eksiltmelere iştirak edecek yabancı malların, birinci şart olarak gümrüklenmiş mallardan oluşması (Oy birliği ile kabul).

D – Sanayi tesisleri ve müstemilatının yapılması ve genişletilmesi için devletten beş dönüme kadar arazinin bağışlanmak suretiyle tasarruf senedi verileceğine dair kanunun uygulanması (Oy birliği ile kabul).

E - Teşvik-i sanayi kanunu müsaadeleriyle muafiyetin yalnız Türkiye tebaasına tahsisi ve Türk sanayi şirketleri içinde, şirket sermayesinin en az yüzde yetmiş beşi Türkler elinde bulunanlara verilmesi (Çoğunlukla kabul).

F – Sanayii Teşvik Kanununun geri kalan süresi olan beş seneden ayrı olarak ayrıca 25 sene daha uzatılması (Oy birliği ile kabul).

G – Her sene sergiler açılması ve önde gelen sanayicilerin ödüllendirilmesi (Oy birliği ile kabul).

H - Kadın ve erkek tüm halkın, mülki ve askeri memurların yerli ürün ve mensucat kullanmasının zorunlu olması (Oy birliği ile kabul).

Yollar ve Ulaşım Araçlarında Özel Tarife

A – Türkiye'nin eski demiryollarına sahip olmasının ve sanat merkezi olan büyük şehirler ve limanlarla kasabalar arasında demiryolu, yoksa her durumda karayolları yapılmasının acilen temini (Oy birliği ile kabul).

B – Mevcut demiryolu ve vapur yönetimlerinin yerli üretim ve sanat eserlerini nakilde özel tarifenin uygulanmasını sağlamak için hükümetin çalışmalar yapması ve bundan böyle yapılacak demiryolu şartnamesine bunun kesinlikle konulması (püttefikan (?) kabul).

Sanayi Bankaları

A - Sanayicilere kredi yapmak için behemehâl bir sanayi bankasının tesisi (Çiftçiler çoğunlukla, diğer gruplar oy birliği ile kabul)

B – Ziraat ve köy bankaları hariç olmak üzere hükümetin bugünkü Türkiye'de mevcut imtiyazlı ve özel bankalar nezdinde etkili girişimlerde bulunmak suretiyle birkaç bankadan bir miktar sermayenin alınması suretiyle oluşacak önemli bir sermaye ile bir sanayi bankasının açılmasını temin ile memleketteki sanayiye ait değişken sermayenin genişlemesine ve çoğalmasına çalışılması (İşçiler ret, diğer gruplar oy birliği ile kabul).

Sanayi Eğitimi

A – Sanayi okullarının her yerin ihtiyaç ve yeteneklerine göre açılması ve eğitim programının İktisat Vekâleti'nin Sanayi Genel Müdürlüğü gibi uzman bir merkezde birleştirilip eğitimin özellikle uygulamalı bir şekilde dönüştürülmesi (Oy birliği ile kabul).

B – Sanayi çırak okullarının açılması (Oy birliği ile kabul).

C – Usta kurslarının açılması (Oy birliği ile kabul).

D – Uzmanlık için memleketimizin sanayi okullarından mezun olanların Avrupa'ya gönderilmesi ve ikinci derecedeki öğretimlerini memleketimizde tamamlamış olanlardan sanat mühendisleri yetiştirilmesi (Oy birliği ile kabul).

Sanayi Odaları

A – Her bölge ve ilçede bir sanayi odası kurulması (Oy birliği ile kabul).

B – Her sanayi odası arasında ciddi ilişkiler kurmak (Oy birliği ile kabul).

C – Hükümet merkezinde bütün sanayi odalarının yer aldığı büyük bir merkezi sanayi odası kurulması (Çoğunlukla kabul).

D – Esnaf dernekleri ve loncalarının kurulması (İşçiler ret, diğer gruplar çoğunlukla kabul).

E – Emval-i metrukeye kalan sanayi kuruluşlarının özellikle sanat erbabına verilmesi ve sanayi çevrelerinin bölünmekten korunması (İşçiler ret, diğer gruplar çoğunlukla kabul).

F – İhtira beratlarının yeniden incelenip değiştirilmesi ve marka kanununun geliştirilmesi (Çoğunlukla kabul).